



**CURTEA SUPREMĂ  
DE JUSTIȚIE**

**ÎNCHEIERE**

cu privire la inadmisibilitatea recursului declarat de Nicolae Daniliuc,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Nicolae Daniliuc împotriva Ministerului Justiției, cu privire la repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești,

împotriva deciziei din 17 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău

*(Dosarul nr. 2ra-325/24  
NR. PIGD 2-21185807-01-2ra-27022023)*

Recurs declarat până la 01 septembrie 2023.  
Recursul nu se încadrează în temeiurile art. 432 din Codul de procedură civilă.

Judecătoria Chișinău, sediul Centru, jud. O. Parfeni,  
Curtea de Apel Chișinău, jud. A. Panov, M. Anton, O. Cojocaru,

04 septembrie 2024

## **Examinând în lipsa părților recursul depus de Nicolae Daniliuc**

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,

Ion Malanciuc,

Mariana Ursachi, *judecători*,

constată următoarele:

### **ÎN FAPT**

1. La 16 decembrie 2021, Daniliuc Nicolae a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției, cu privire la repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești.

2. În motivarea cererii de chemare în judecată, reclamantul a indicat că, prin hotărârea din 10 noiembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost admisă cererea de chemare în judecată depusă de Daniliuc Nicolae către Ministerul Justiției, cu privire la constatarea încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei și încasarea prejudiciului moral. A fost încasat din contul bugetului de stat, prin intermediul Ministerului Justiției în beneficiul lui Daniliuc Nicolae suma de 1 500 lei cu titlu de despăgubiri morale.

3. A notat că hotărârea judecătorească din 10 noiembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru a devenit definitivă și executorie la data de 18 mai 2021, însă până în prezent actul judecătoresc nu este executat și nu se dorește executarea acestuia.

4. A specificat că Curtea Constituțională a Republicii Moldova, prin Hotărârea nr.32 din 17 noiembrie 2016, a declarat neconstituționale unele prevederi ale Legii nr. 87 din 21 aprilie 2011 și a hotărât că până la operarea modificărilor de rigoare de către Parlament, hotărârile judecătorești emise în temeiul Legii nr. 87 din 21 aprilie 2021 urmează a fi puse în executare neîntârziat după rămânerea hotărârii definitive și executorii nu mai târziu de trei luni de zile de la această dată, similar termenului de executare a hotărârilor definitive ale Curții Europene a Drepturilor Omului.

5. Reclamantul a opinat că, nu se justifică prin nimic tergiversarea executării hotărârii judecătorești din 10 noiembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, iar reieșind din practica Curții Europene Drepturilor Omului, o reparație echitabilă a prejudiciului moral pentru încălcarea dreptului la executare în termen legal a actului judecătoresc ar constitui suma de 5 000 euro.

6. În drept, și-a întemeiat acțiunea pe prevederile Legii nr. 87 din 21 aprilie 2011 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, art. 1, 20, 120 din Constituția RM, art. 6, 41 CEDO, art. 15, 16 Cod civil.

7. Reclamantul a solicitat constatarea faptului încălcării dreptului la executare în termen a hotărârii judecătorești din 10 noiembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, încasarea din bugetul de stat în beneficiul lui Daniliuc Nicolae suma de 5 000 euro cu titlu de prejudiciu moral, cauzat prin încălcarea dreptului la executare în termen legal a hotărârii judecătorești și suma de 6 000 de lei cu titlu de cheltuieli de judecată pentru asistența juridică.

#### POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

8. Prin hotărârea din 17 mai 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de Nicolae Daniliuc, ca neîntemeiată.

#### EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL

9. La 13 iunie 2022, Nicolae Daniliuc a depus apel împotriva hotărârii din 17 mai 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii instanței de fond și emiterea unei noi hotărâri de admitere a cererii de chemare în judecată.

#### POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

10. Prin decizia din 17 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de Nicolae Daniliuc și s-a menținut hotărârea din 17 mai 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

11. Pentru a decide astfel, reținând particularitățile și circumstanțele speței, Curtea de Apel Chișinău a notat că, termenul de executare a hotărârii judecătorești din 10 noiembrie 2020 a început a curge din data emiterii încheierii din 20 octombrie 2021 a Curții Supreme de Justiție, prin care au fost considerate inadmisibile recursurile declarate de către Nicolae Daniliuc și Ministerul Justiției (f.d.14-15), iar executarea propriu zisă a avut loc la 21 decembrie 2021, fapt confirmat prin ordinul de plată nr. 230 din 21 decembrie 2021, prin care a fost transferat de către Ministerul Finanțelor în beneficiul lui Nicolae Daniliuc la contul BAA CONEX, suma de 1 500 lei (f.d. 50).

12. Instanța de apel a conchis că, a fost respectat termenul de 3 luni, or, în conformitate cu art. 435 alin. (1) din Codul de procedură civilă și art. 68 alin (2<sup>1</sup>) din Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181/2014,

recursul declarat împotriva hotărârii judecătorești definitive privind dezafectarea incontestabilă a mijloacelor bănești din contul bugetelor componente ale bugetului public național și din contul autorităților/instituțiilor bugetare suspendă termenul de executare a hotărârii judecătorești, iar, după cum a fost constatat supra, Daniliuc Nicolae și Ministerul Justiției au declarat recurs împotriva deciziei din 18 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău, finalitatea examinării survenind la data de 20 octombrie 2021.

13. Curtea de Apel Chișinău a reținut că instanța de fond corect a statuat că pretenția privind încasarea prejudiciului moral în urma încălcării dreptului la executare în termen rezonabil este subsecventă pretenției principale privind constatarea încălcării acestui drept, întrucât odată ce pretenția principală s-a respins, deci nu s-a constatat încălcarea dreptului lui Daniliuc Nicolae la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, în consecință și pretenția privind încasarea prejudiciului moral, urmează a fi respinsă.

#### EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

14. La 25 ianuarie 2023, Nicolae Daniliuc a depus recurs împotriva deciziei din 17 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii instanței de fond, și pronunțarea unei noi decizii prin care cererea de chemare în judecată să fie admisă integral.

#### SOLICITAREA RECURENTULUI

15. În motivarea cererii de recurs, cu reiterarea motivelor de fapt și de drept anterior expuse, recurentul a invocat că nu este de acord cu actele judecătorești contestate, deoarece instanțele ierarhic inferioare la adoptarea acestora nu au constatat și elucidat pe deplin circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzei, au aplicat eronat normele de drept material și procedural.

16. La 27 februarie 2023, Curtea Supremă de Justiție a expediat intimatului copia recursului declarat de Nicolae Daniliuc și s-a comunicat dreptul de depunere, în termen de până la o lună, a referinței, cu expunerea asupra obiecțiilor materiale și procedurale invocate în cererea de recurs (f. d. 116). Intimatul în termenul acordat nu a depus referință.

#### TERMENUL DE DECLARARE A RECURSULUI

17. Art. 434 al Codului de procedură civilă prevede următoarele:

„Recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.”

18. Referitor la termenul de declarare a recursului, Completul de judecată atestă că, Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 17 noiembrie 2022 și a expediat-o, prin intermediul oficiului poștal, lui Nicolae Daniliuc la 05 decembrie 2022, însă la materialele cauzei lipsesc date privind recepționarea

acesteia de către recurent. Astfel, recursul declarat de Nicolae Daniliuc, la 25 ianuarie 2023, este în termen.

## LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

19. Art. 433 alin. (1), lit. a) din Codul de procedură civilă relevă că:

„Cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4)”

20. Art. 431 alin. 2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă reglementează că:

„ (2) Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b<sup>1</sup>) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

(3) Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărîrea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(4) Săvârșirea altor încălcări decît cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.”

21. Art. 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă stipulează că:

„ În cazul în care se constată existența unuia dintre temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători, printr-o încheiere irevocabilă adoptată în lipsa părților, declară recursul inadmisibil. Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se expediază părților

22. Prin Legea nr. 246 din 31 iulie 2023 pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) au fost operate modificări în Codul de procedură civilă, care au intrat în vigoare la 01 septembrie 2023. În conformitate cu prevederile art. XI alin. (3) din Legea nr. 246 din 31 iulie 2023, recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului. Din sensul normei de drept enunțate, urmează că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a

noilor reglementări procedurale, cu excepția temeiurilor în baza cărora se vor examina recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi. În această consecvență, se deduce că admisibilitatea recursului depus de Nicolae Daniliuc împotriva deciziei din 17 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, va fi examinată în baza temeiurilor stipulate în redacția art. 432 din Codul de procedură civilă, în vigoare până la 01 septembrie 2023.

#### MOTIVAREA INSTANȚEI

23. Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă.

24. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție relevă că, examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă, în vigoare la data declarării recursului.

25. Din analiza recursului declarat rezultă că Nicolae Danilic a invocat dispozițiile art. 432 alin.(2) lit. a) și b) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data de 25 ianuarie 2023.

26. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, reținând că recurentul a făcut trimitere la temeiurile de drept prevăzut de art. 432 alin. (2) lit. a) și b) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului, nu a stabilit că instanța de apel, aplicând normele respective, ar fi extins norma juridică dincolo de ipotezele la care se aplică sau invers.

27. Totodată, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, reținând că recurentul a făcut trimitere la temeiul de drept prevăzut de art.432 alin.(4) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului, normă citată supra, nu a stabilit săvârșirea încălcărilor de către Curtea de Apel Chișinău în măsura în care ar fi dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau ar fi comis erori ce au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului. Totodată, instanța de recurs nu a stabilit că normele aplicate suscită îndoieli la aplicare sau instanța de apel, aplicând normele respective, ar fi extins norma juridică dincolo de ipotezele la care se aplică sau invers.

28. Subsecvent, verificând din oficiu, existența circumstanțelor expuse în art. 432 alin. (3) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursurilor, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție nu le-a stabilit.

29. Prin urmare, dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie temei de casare a deciziei contestate, or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de

drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

30. Totodată, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție învederează că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII din Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

31. Din recursul declarat de Nicolae Daniliuc, nu rezultă că instanța de apel a apreciat arbitrar probele. Or, recursul declarat de Nicolae Daniliuc, conține obiecții de fapt și de drept, similare celor expuse anterior în cadrul examinării cauzei, care au fost analizate de către instanța de apel, fiind apreciate corespunzător.

32. În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurentului la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în apel, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

33. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează faptul că dezvoltarea recursului trebuie să cuprindă o motivare corespunzătoare, în sensul arătării cu claritate a acelor critici, care sunt de natură a învedera netemeinicia hotărârii și care se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă. Nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor factice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea motivelor de netemeinicie pe care se bazează, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului însemnând nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată. Recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, ci implică determinarea greșelilor imputate instanței de apel și o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează aceste critici.

34. Prin urmare, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că argumentele invocate de către recurent nu poate constitui temei de admisibilitate a recursului, deoarece nu denotă aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, și, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

35. Din considerentele redate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că recursul declarat de Nicolae Daniliuc nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului și drept urmare, și drept

urmare, prin prisma art. 433 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, urmează a fi considerat inadmisibil.

36. În conformitate cu art. art. 431 alin. (1) și (2), art. 433 alin. (1) lit. a), 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă

#### COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Declară ca inadmisibil recursul depus de către Nicolae Daniliuc, împotriva deciziei din 17 noiembrie 202 a Curții de Apel Chișinău.

Decizie este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Ion Malanciuc

Mariana Ursachi